

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Miluše Doškové, JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **J. K.**, proti odpůrci: **Státní volební komise**, se sídlem Náměstí Hrdinů 3, Praha 4, v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 2. - 3. června 2006,

t a k t o :

- I. Návrh **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel, který je zapsán do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku svého bydliště, podal dne 16. 6. 2006 u Nejvyššího správního soudu podání nadepsané jako „Odvolání + Protest“, jímž protestuje proti velice podivnému průběhu jednání a praktikám voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, konaných dne 2. a 3. června 2006. Zdůrazňuje, že jde především o podivné jednání „parlamentních stran“ zvláště O. (dále jen „O.“). Poukazuje na to, že zejména členové této strany jsou vlastníky podniku se zaměstnanci a jejich zaměstnanci, pokud nechtějí přijít o svá místa, musí být též členy O. a volit povinně tuto stranu. Připomíná obdobné praktiky K. za minulého režimu. Navrhovatel dále protestuje proti bojkotu malých stran v médiích a vyslovuje přesvědčení, že neměly možnost se představit na obrazovkách a v tisku tak, jak tomu bylo u stran parlamentních. Jako příklad uvádí akci v K. V., kde nebyla dána možnost P. C., předsedovi za „P. b.“ Dále si ztěžuje na obdobný postup v K., kde neměl možnost se představit J. B. za stranu „P. a s.“. Má za to, že vše bylo předem připraveno ve prospěch parlamentních stran a byl to velký podvod na voliče. Volby pak podle jeho názoru nelze označit za svobodné a demokratické a byl takto narušen „vyšší princip mravnosti a právo rovné šance“. Jde o přímou diskriminaci malých stran, které neměly finanční prostředky na nákladnou a bombastickou předvolební kampaň tak, jak ji předváděly strany parlamentní. Vyslovuje podezření, že peníze na tuto kampaň získaly uvedené strany podivným způsobem. Lze potom ztěžít věřit jejich předvolebním heslům o „boji s korupcí“, když jsou na ní přímo závislé. Připomíná, že Ústava a zákon by měly sloužit občanům této země a ne několika vyvoleným lobistickým politickým skupinám. Dále uvádí, že činí též trestní oznámení na „Parlament České republiky“, který se nedokázal za 16 let od sametové revoluce zbavit protilidských totalitních zákonů a nahradit je zákony demokratickými. Podle takto špatných zákonů soudí plzeňské nezávislé soudy, což je vsměch všem lidem, kteří byli v minulosti

umučení a popravení pro právo a spravedlnost. V závěru svého protestu navrhovatel uvádí, že jej podává za „Svaz občanské sebeobraný“.

V dodatku, který byl doručen Nejvyššímu správnímu soudu dne 20. 6. 2006, navrhovatel opakuje, že svým oznámením ze dne 14. 6., chtěl poukázat na špatný volební výsledek malých stran, který byl důsledkem toho, že tyto strany „nebyly vpuštěny do tisku a televize“ a voliči se tak prakticky o jejich existenci nedozvěděli. Znovu připomíná, že jde o stranu „P. b.“, která je chudou stranou a nedisponuje takovými finančními prostředky jako strany parlamentní, jejichž představitelé byli stále dva měsíce před volbami na obrazovce. Vyslovuje přesvědčení, že je tím narušena demokracie v tomto státě a dodává, že návrh podává za nespokojené a velice zklamané voliče v P. kraji, jako člen „S. o. s.“.

Jelikož z obsahu obou podání navrhovatele nebylo zřejmé, zda je podává sám jako občan, či v zastoupení „S. o. s.“, tedy občanského sdružení zaregistrovaného v seznamu vedeném Ministerstvem vnitra, nebo jako představitel politické strany „P. b.“, přičemž návrh obsahoval i další vady, které bránily jeho věcnému projednání, vyzval Nejvyšší správní soud navrhovatele přípisem ze dne 20. 6. 2006, aby svůj návrh upřesnil a doplnil. Současně navrhovatele poučil ve smyslu ust. § 87 odst. 1 zák. č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, v platném znění, že lze podat jen návrh na neplatnost volby kandidáta (kandidátů), přičemž k návrhu je legitimován občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí a politická koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována. Současně jej informoval, že stížnost na neplatnost voleb podala již samotná strana „P. b.“, jejímž je navrhovatel členem. Navrhovatel byl též vyzván ve smyslu § 87 odst. 1 cit. zákona, aby v případě, že podává návrh jako občan zapsaný v příslušném okrsku, uvedl volbu kterých zvolených kandidátů svou stížností napadá, jinak nebude možno jeho návrh projednat.

Přípisem ze dne 26. 6. 2006 navrhovatel upřesnil, že jeho volební stížnost by měla být vedena jako stížnost kandidátů za politickou stranu „P. b.“ v P. kraji. Zaslal soudu současně volební výsledky tak, jak je prezentoval P. d., kde například v obci N., kde navrhovatel žije, měla strana „P. b.“ pět hlasů, K.-Č. jen dva hlasy a navzdor tomu se do Poslanecké sněmovny dostali křesťané. Podotýká, že podobně tomu bylo ve všech okolních obcích a vyslovuje přesvědčení, že jde o přímou diskriminaci strany, za níž kandidovali. Dále dodává, že i občanské sdružení S. o. s. je diskriminováno tiskem, televizí i dalšími institucemi, např. i soudy. Má za to, že u soudů jsou stále lidé, kteří v minulosti zničili životy tisíce nevinných slušných lidí, přesto nebyli dosud postiženi, což zákony tohoto státu umožňují. V závěru navrhovatel uvádí, že návrh podává jako občan a kandidát za „P. b.“.

Nutno předeslat, že ze jmenných seznamů kandidátů pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, konaných ve dnech 2. a 3. 6. 2006, Nejvyšší správní soud ověřil, že navrhovatel J. K., samostatně hospodařící rolník z N., je uveden na kandidátní listině P. kraje za stranu P. B. – s. z. O.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů (dále jen „volební zákon“) se může domáhat podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována. Návrh je třeba podat

nejpozději do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí. Z § 87 odst. 5 volebního zákona vyplývá, že návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta (kandidátů). Z této právní úpravy se podává, že navrhovatel v první řadě musí označit kandidáta, jehož volbu napadá. Tento kandidát je pak v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního účastníkem řízení. Aby se tedy soud mohl návrhem vůbec zabývat, musí navrhovatel v návrhu jednak označit zvoleného kandidáta (kandidáty), jehož volbu napadá a dále uvést konkrétní skutečnosti, z nichž dovozuje porušení volebního zákona, jakož i vztah mezi těmito skutečnostmi a volbou označeného kandidáta.

Dále nutno z ust. § 87 odst. 1 volebního zákona připomenout, že návrh na neplatnost volby kandidáta může podat každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl dotčený poslanec volen, a každá politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejíž kandidátní listina ve volebním kraji byla pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována.

V projednávané věci bylo zjištěno, že navrhovatel byl zapsán jako kandidát na kandidátní listině politické strany „P. b.“ v P. kraji. Z citace uvedeného ustanovení je však patrné, že jako kandidát této politické strany samostatně návrh na neplatnost volby kandidáta podat nemůže, neboť takové oprávnění má jen samotná politická strana či politické hnutí nebo koalice, jejichž kandidátní listina byla ve volebním kraji pro volby do Poslanecké sněmovny zaregistrována. Proto navrhovatelův požadavek, aby jeho volební stížnost byla vedena jako stížnost kandidáta či kandidátů za politickou stranu P. b. v P. kraji by nemohla být přijata. Ostatně uvedená politická strana, za niž navrhovatel kandidoval, podala u zdejšího soudu samostatný návrh na neplatnost volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, která je vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. Vol 53/2006 a o níž bude rozhodnuto samostatně.

Pak tudíž nezbylo než k návrhu navrhovatele přistoupit jako k návrhu občana zapsaného do stálého seznamu ve volebním okrsku, nicméně za této situace bylo po navrhovateli požadováno, aby návrh doplnil uvedením konkrétního kandidáta, jehož volbu svým podáním zpochybňuje. Navrhovatel žádného konkrétního kandidáta ve svém doplňku volební stížnosti neoznačil, naopak z celého jeho podání vyplývá, že brojí proti volbám jako celku, neboť podle jeho přesvědčení nedostaly v předvolební kampani malé strany stejný prostor jako strany, jejíž zástupci byli do Sněmovny zvoleni. Nezpochybňuje-li však navrhovatel volbu určitého konkrétního kandidáta (kandidátů), chybí tím základní předpoklad, aby se soud mohl návrhem věcně zabývat.

Z obsahu doplněného přípisu navrhovatele je zřejmé, že nevyhověl výzvě soudu a neodstranil vady svého návrhu; tyto vady jsou zároveň takového charakteru, že brání tomu, aby se soud mohl podáním věcně zabývat (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

Jak již Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 6. 2006, č. j. Vol 5/2006 - 37 v rámci voleb do Poslanecké sněmovny se nelze návrhem domáhat vyslovení neplatnosti celých voleb, nýbrž lze toliko zpochybnit volbu určitého kandidáta. Tento závěr vyplývá z uspořádání § 87 volebního zákona, z něž se na volby do Poslanecké sněmovny vztahují toliko odst. 1 a 5, výše již citované. Ostatní odstavce tohoto ustanovení, umožňující mj. podat návrh na neplatnost voleb se týkají pouze voleb do Senátu, a nikoli též do Poslanecké sněmovny. Rozsah procesní legitimace je – i co se týče návrhu

na neplatnost volby kandidáta dále vnitřně diferencován v závislosti na tom, zda jej podává občan či politická strana. Je-li navrhovatelem občan, nemůže napadnout neplatnost volby každého kandidáta zvoleného do Poslanecké sněmovny, nýbrž pouze kandidáta zvoleného ve volebním kraji, kde se nachází volební okrsek, v němž je občan zapsán ve stálém seznamu voličů. Domáhá-li se proto navrhovatel vyslovení neplatnosti voleb jako celku, jde o nepřijatelný návrh.

K odmítnutí návrhu tedy Nejvyšší správní soud vedly dvě skutečnosti: jednak navrhovatel na výzvu soudu neodstranil vady podání, pro něž nebylo možno pokračovat v řízení (§ 37 odst. 5 s. ř. s.); jednak nepřijatelnost návrhu na vyslovení neplatnosti voleb do Poslanecké sněmovny [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. června 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu